

LNF 74.

Svamp växer i Skabersjö och Torups skogar och även
 i Häckeberga och Toppeladugårds skogar på denna ort
 förekommer litet med svamp bland bonde och arbetare-
 befolkningen användes denna rätt som födoämne mycket litet
 beroende på att det har inträffat fall att lentbefolkningen
 ansånt giftig svamp i mycket små mängder och sedan fått
 avsky för svamp ^{och} aldrig haft intresset att studera utseende
 på giftig och icke giftig svamp som maträtt för att utdryga
 hushållet med har icke varit av nöd behörligt man ansånder
 hellre frukt och bär att utdryga hushållet med. Under första
 världskriget som började 1914 var det stadborna som reste till
 Skabersjö och Torups skogar och tog efter som man såg plocka svamp
 och en del av stadborna plockar svamp ännu men de som
 reser ut är inte så många det finnes ju gott om lifsmid-
 del och folk har för tillfället gott om pengar så de kan köpa
 vad de behöver hur svampen tillagades känner jag eller min
 fru inte till ett bevis för att det har aldrig varit efter
 strävan på denna ort med svamp som föda. Har aldrig
 hört

omtalas att kor har ättt svamp. ej heller till läkemedel till säpa eller till fröske. På denna ort har aldrig funnits "svamphuggare" i såden ^{hem} mykhet har icke svampen förekommit så att räskilda huggare behöfde anställas.

Den förste som åt hästkött känner jag inte till jag förmodar det var före min tid på 1860 eller 1870 talet på 1880 ^{talet} minnes jag att det fanns en hästslaktare i en by som heter Tullstorps Löcha Sallerups socken i Orus härad han köpte gamla hästar som han slaktade och hade en köttkvarn som drogs med hästvandring och en eller två hästar där han malde hästköttet som han sedan sålde till firmor i Malmö som därå beredde Korv som allmänheten köpte. Det berättades att han blev anmäld av sina grannar för hälsovårdspolisen i Malmö för att han var slarvig med att hålla rent, som först varnade honom vilket han inte respekterade, sedan blev han förbjuden och måste sälja att mala kött till försäljning och måste sedan sälja de hästar som han slaktade i hel rikt på den tiden använde man

minne af följande:
det gällde att
hugga loss kött-
svamp till korv
v. 24.

hästköttet endast till korv i början av 1900 talet var allt misstroende mot hästköttet försummat och allmänheten köpte hos hästslaktarna när de hade råddant kött som var av föl och yngre hästar som måste urslaktas på grund av olycksfall som användes till biffr. Köttet av de äldre hästarna användes då som nummer till korv. Under det första världskriget 1914-1915 var det ont om rök kött och svin kött och blev ju människorna liksom tvingade till att köpa hästkött jag minnes då att en restaurang i Malmö annonserade att de serverade måltider med ungt hästkött någon annan propaganda har jag aldrig hört. Talas om rök kött hästkött användes ju i vissa dagar och är rätt gott när det är tillredt av ungt hästkött. Min far kan berätta för mig att min farfar som var född 1803 hade omtalat för honom att i början av 1800 talet så fanns det en person som kallades för rackare han brukade ~~han brukade~~ hastrera (gilla) kringstjäl och slakta hästar och hölls för en ärelös människa och utan anseende bland andra människor blott därför att han var hästslaktare. På den tiden betalades dessa

Tjänster med mat och logi för natten i häststallet när han skulle ha någon måltid så fick han vänta till tjänarna hade ätit det var ju bjälkar som var synliga i de gamla bostadshusen på landsbygden loftet mellan bjälkarna kallades spänne rackaren fick när han blev bjuden på måltid sitta i det madersta spännet det som ^{var} närmast dörren att se på vilken ringa ställning en sådan människa på grund av sitt yrke intog bland sina medmänniskor på den tiden. Kalvar brukas inte slaktas förens de voro åtta eller fjorton dagar gamla och har användts till föda under hela den tid jag levt har aldrig hört omtalas att det har funnits någon motvilja mot förtärandet av kalvar det har ansetts att kalvar borde inte slaktas förens ovannämnda ålder men de senaste åren har kalvarna slaktats dagen ^{efter} födseln av vad anledning vet jag inte. Kalvarna slaktades av slaktare som slaktade andra djur numera skickas de även till lantbrukarnas andelslakterier i Härlinge med fl. platser. Killing förekommer inte i södra Skåne då inga getter finnes de äro väl mer länge i norra på mägerare jordlar. Får finnes ju

flersstädes i Skåne här i Bora härad äro de sällsynta på 1890 talet och i början av 1900 talet hade de flesta lantbrukarna får två och tre stycken på varje gård lammen som föddes de flesta födde två lamm de såldes vid 4 och 5 månaders ålder ett lamm slaktades för att användas i hushållet det slaktades även äldre får och böggar som användes i hushållet de som såldes till slaktare som körde omkring blev av dem sedan sålda till köttaffärerna i städerna. Någon motvilja att äta fårkött har jag aldrig hört talas om fårköttet var efterökt och användes även vid bröllop och middagsbjudningar på landsbygden numera är denna kött rätt här på orten mera sällsynt det inte finnes får på bondgårdarna. Vilt användes i lantbrukare hem i mindre skala det fanns lantbrukare som själva jaga villobräd som bestod av hare, raphöns och sedan fåranen blev importerad på de större godsen vilket skedde i slutet av 1800 talet jagas även dessa i vår tid finnes även lantbrukare som jagar men somliga har arrenderat ut jakten till stadskor som betalar bra men även går

här ett villedbrät de egendomar som jagas av ägarna själva
vårdas det vilda mera. På de större godsen i Bara härad
där finnes förutom de ovan nämnda djuren rådjur i skogarna
på Gläckeberga, Toppeladugård, Hyby, Torup och Skabersjö där konung
Gustaf V under greve Tage Thott tid var ofta på jakt när
rådjuren voro lövliga. Fåglar wildkaniner och harar användes
i hushållet, ropphöns och fasaner vill folk gärna använda inär
de skjutas på egna marker ävensom harar någon motvilja mot
dessa djur har inte förekommit under den tid jag levat. Wild-
kaniner förekommer mest i skogstrakterna där de jagas och an-
vändes till föda de jagas ju även därför att de gör skada
på ^{skott}skottväxterna. Kräkan med flere andra vilda fåglar använ-
das icke till människoföda. Tupper och höns användas här
som i angränsade härader till människoföda och anses som
godt och välsmakande kött. Det brukas att med en
grea lugga handet av dessa djur när de skola avlivas. Jag
är bekant med en järnvägsman som varit Bjärnhögsbo
han är numera stens på en station i statens järnvägar i

Nouland där använder de inte hönskött utan begravas
dem i stället när de dö. och har samma avsky för hönskött
som våra förfäder hade för hästkött. Någon avsky för att äta
makrill, näbbgädda eller ål förefinnes icke, ålen är ju en
mycket eftersökt fiskerätt och har ären de sista åren be-
hålls med ett högt pris vilket ju visar att det finnes god
avsättning för denna fisk. Om någon bort fisk i äldre
tider icke varit omtyckt som människoföda har jag icke
hört om talar.

Bjärshög pr. Kramby den 10/1 1951.

FOLKLIVSARKIVET
Institutionen för folklivsforsk-
ning vid Lunds universitet

M. 11706:8.

Till Folklivsarkivet

Fimmgatan 8 Lund.

Jag har varit upptagen i december med varjehanda och därför blev jag inte färdig med att sända detta brev för än i dag. En bekant till mig som har en son som var sjöman han har berättat att under det första världskriget så var han med och hjälpte till med att bära upp krigsfartyg och liken som de drog fram var ålar som satt och åt på dessa han kunde sedan icka äta ål på ett par år därefter vilket icka var så besynnerligt. Jag anser att det gagnar inte att berätta denna historia i Folklivsarkivets papper det är ju en tillfällighet som händer inte så ofta.

Högaktningfullt
Nils Hansson